

EL DUA AL PRIMER CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL COM A PRINCIPI PER A LA INCLUSIÓ

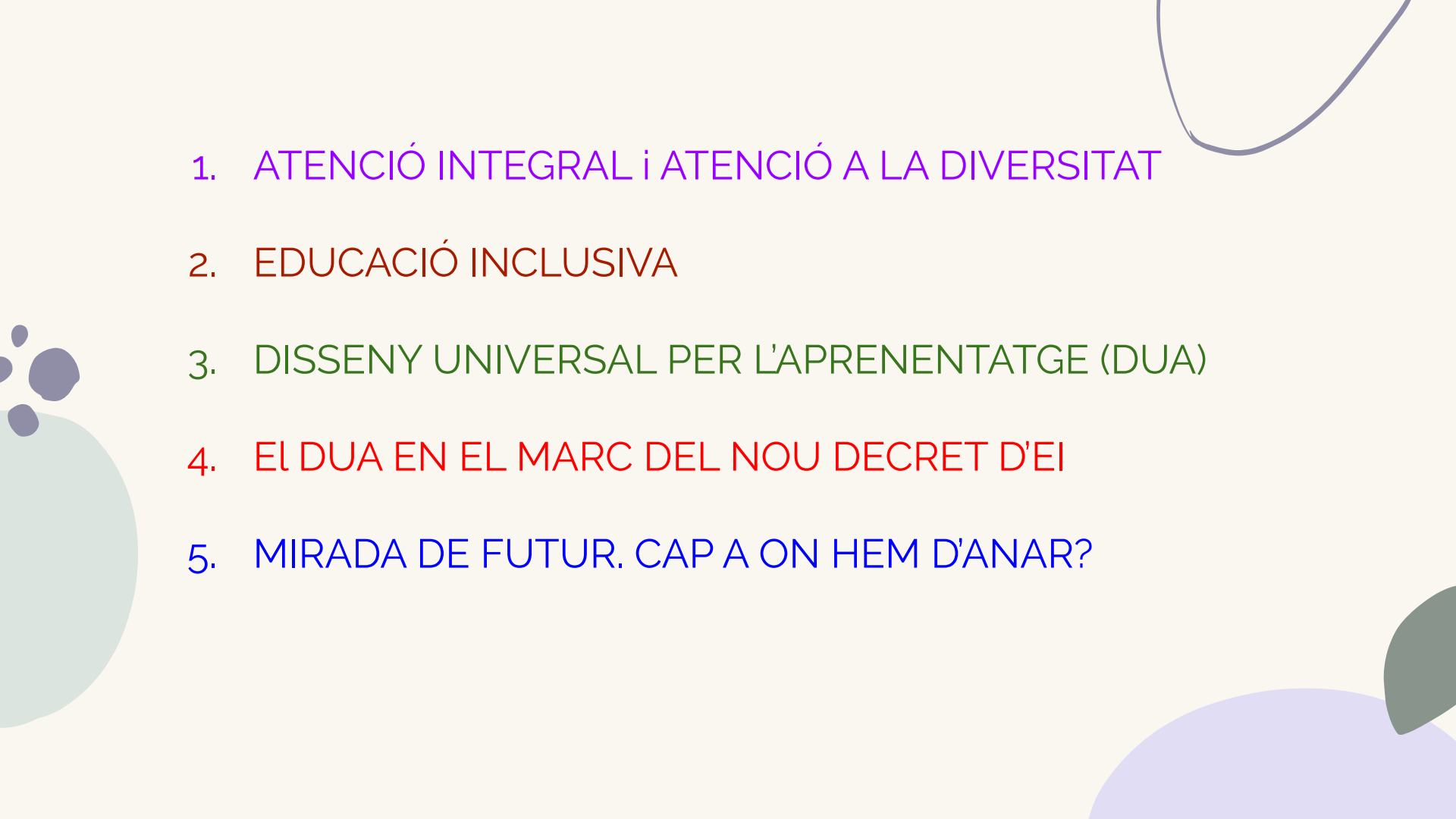
Dra. Anna de Monserrat i Vallvè

Jornada Reptes i oportunitats per a l'educació de la primera infància

4 de febrer de 2023

Palma de Mallorca

-
1. ATENCIÓ INTEGRAL i ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
 2. EDUCACIÓ INCLUSIVA
 3. DISSENY UNIVERSAL PER L'APRENTATGE (DUA)
 4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EI
 5. MIRADA DE FUTUR. CAP A ON HEM D'ANAR?

udlguidelines.cast.org/utm_medium=webinars_campaign=universal_design/learn/cast-about-us

CAST

UDL GUIDELINES ENGAGEMENT REPRESENTATION ACTION & EXPRESSION MORE...

The UDL Guidelines

The UDL Guidelines are a tool used in the implementation of Universal Design for Learning, a framework to improve and optimize teaching and learning for all people based on scientific insights into how humans learn. [Learn more about the Universal Design for Learning framework](#) © from CAST. The UDL Guidelines can be used by educators, curriculum developers, researchers, parents, and anyone else who wants to implement the UDL framework in a learning environment. **These guidelines offer a set of concrete suggestions that can be applied to any discipline or domain to ensure that all learners can access and participate in meaningful, challenging learning opportunities.**

Share: [f](#) [t](#) [in](#)

About How to use and interpret the UDL Guidelines. Graphic Organizer.

FAQ Offer answers to frequently asked questions about

unesco

Inclusive early childhood care and education

From commitment to action

Education 2030

unesco

Inclusión en la atención y la educación de la primera infancia

Informe sobre inclusión y educación

La inclusión debe comenzar en los primeros años, momento en el cual se sientan las bases para el aprendizaje permanente y se forman los valores y actitudes fundamentales. Es durante la primera infancia cuando surge la desigualdad en el aprendizaje y en otros aspectos del desarrollo infantil. Las iniciativas de inclusión educativa deben comenzar mucho antes de la escuela primaria.

Educación 2030

CAST (2011). *Universal Design for Learning Guidelines version 2.0*. Wakefield, MA: Author. Traducción al español versión 2.0. (2013), modificado según la versión 2018 de las Pautas publicadas por CAST

educa **DUA**

Pautas sobre el Diseño Universal para el Aprendizaje (DUA)

Texto Completo (Versión 2.0), modificado según la versión 2018 de las Pautas publicadas por CAST

Sobre este documento:
Traducción al español, Versión 2.0
Carmen Alba Pastor, Pilar Sánchez Hípola, José Manuel Sánchez Serrano y Ainara Zubillaga del Río

COLLEGE OF EDUCATION

Search

GIVE APPLY

ABOUT ACADEMICS ADMISSIONS PEOPLE RESEARCH STUDENT RESOURCES ALUMNI & GIVING NEWS & EVENTS DIVERSITY

Universal Design for Learning Brings Accessibility to Early Childhood Education

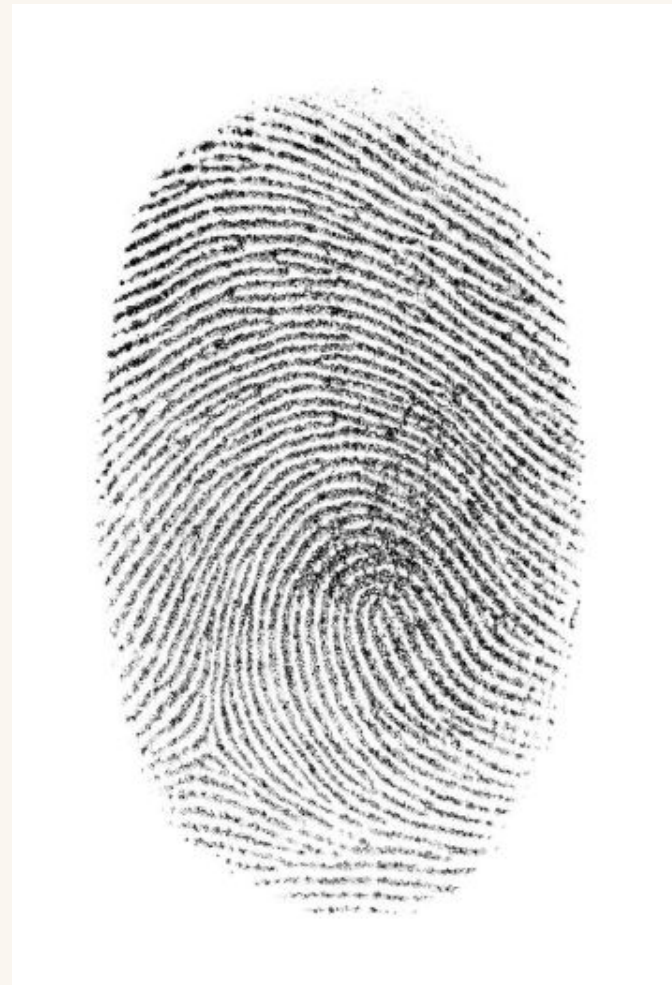
REICE - Revista Electrónica Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación
2005, Vol. 3, No. 1
http://www.ice.deusto.es/rinace/reice/vol3n1_e/Duranetal.pdf

PRIMERAS EXPERIENCIAS DE USO DE LA GUÍA PARA LA EVALUACIÓN Y MEJORA DE LA EDUCACIÓN INCLUSIVA (INDEX FOR INCLUSION) EN EL ESTADO ESPAÑOL

David Duran, Gerardo Echeita, Climent Giné, Ester Miquel, Carlos Ruiz y Marta Sandoval

unesco

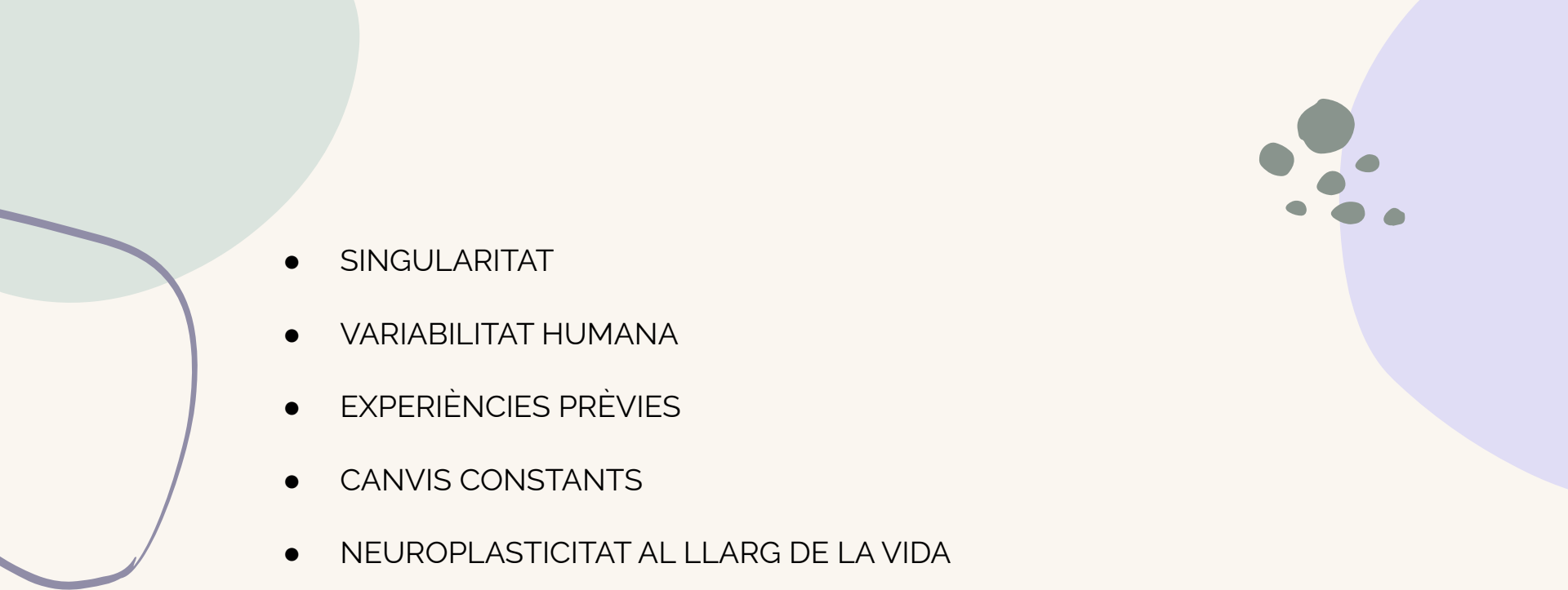
Universal Design Guidelines for Learning and Care Settings: Literature Review

1. ATENCIÓ INTEGRAL I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

-
- SINGULARITAT
 - VARIABILITAT HUMANA
 - EXPERIÈNCIES PRÈVIES
 - CANVIS CONSTANTS
 - NEUROPLASTICITAT AL LLARG DE LA VIDA
 - NECESSITAT DELS SISTEMES DE MEMÒRIA I D'ATENCIÓ PER APRENDRE

1. ATENCIÓ INTEGRAL I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

exclusion

segregation

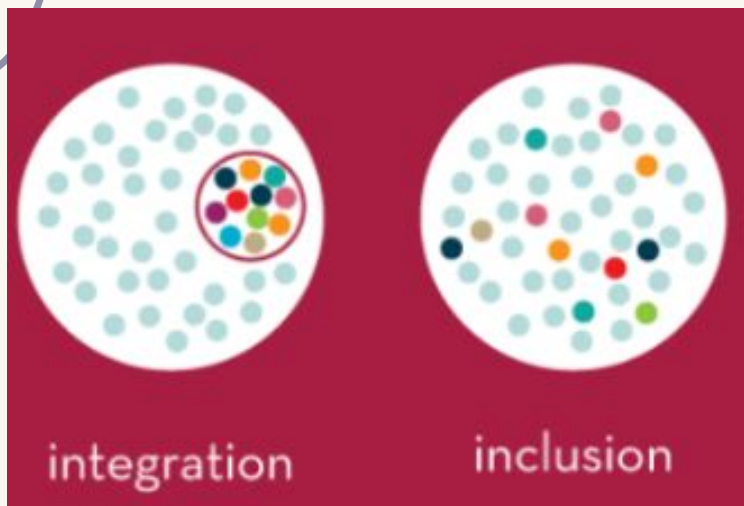

integration

inclusion

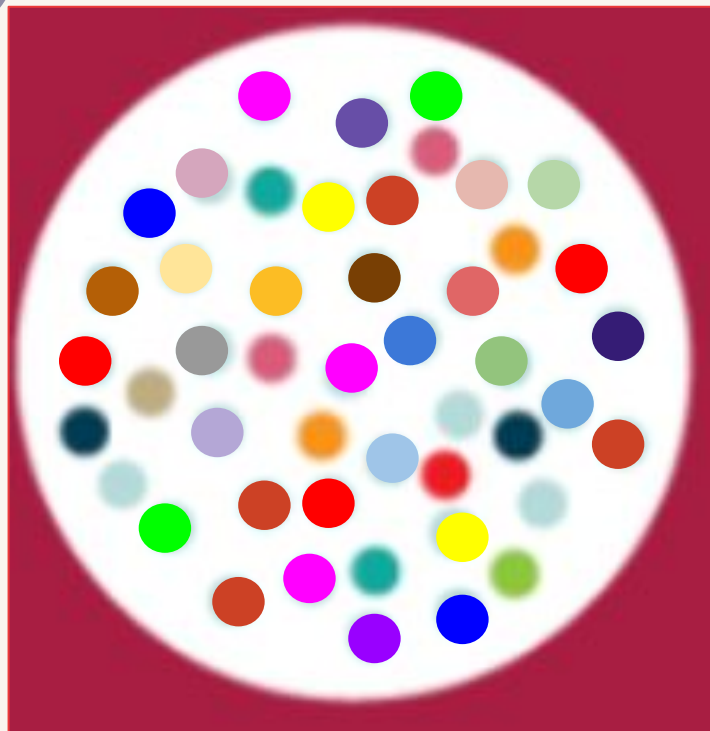
INTEGRACIÓ	INCLUSIÓ
Acceptar la diferència	Acollir i valorar la diferència
Parla de necessitats educatives	Parla d'eliminar barreres a la participació, al progrés i a l'aprenentatge
Centrada en el dèficit	Centrada en les capacitats de tots i cadascun dels infants per desenvolupar-les a l'aula
Resposta educativa segregadora. L'infant surt de l'aula. Quan està a l'aula fa una altra tasca i/o participa poc de les activitats	resposta educativa inclusiva. L'infant roman a l'aula amb els companys participant i progressant amb tots els companys
Suports fora de l'aula	Suports dins de l'aula
Suports per atendre l'infant específicament	Suports per atendre tots els infants

CANVI DE MIRADA: DEL DÈFICIT A L'ENTORN

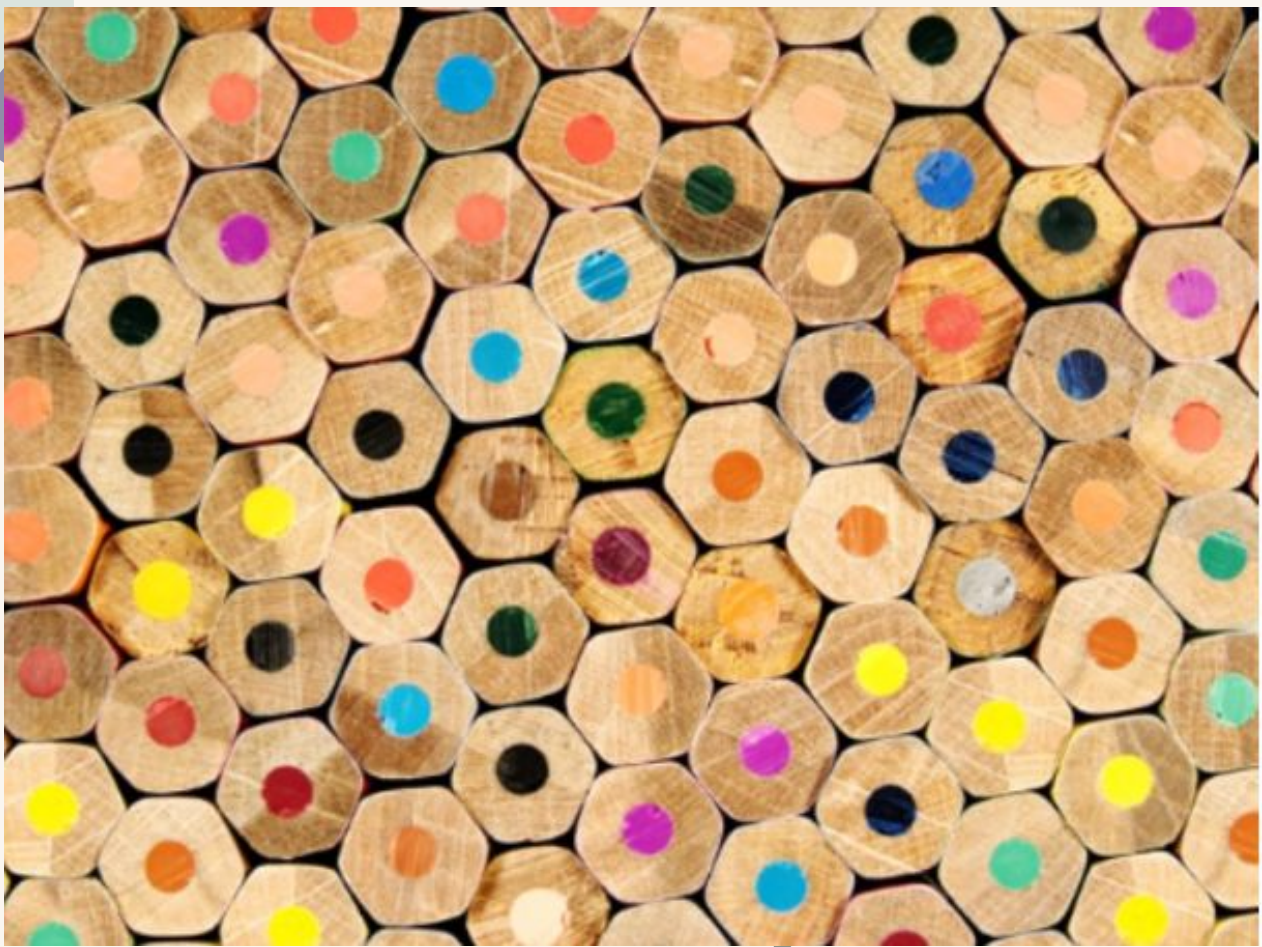
Desplaçar-se en cadira de rodes	Tenir dislèxia	Aprendre lentament
No poder llegir	Mirada centrada en el dèficit	Discapacitat auditiva
Tenir TDAH	Dificultats de comprensió del llenguatge	Tenir una autoestima baixa

Accessibilitat dels espais i de les activitats	Múltiples maneres d'accés a la informació	Instruccions amb brevetat i precisió
...	Mirada centrada en l'entorn	Ambient tranquil d'aprenentatge
Reconeixement de la persona i del seu progrés	Adequació als ritmes vitals	Moments per a l'acció i per a la reflexió

2. EDUCACIÓ INCLUSIVA

2. EDUCACIÓ INCLUSIVA

2. EDUCACIÓ INCLUSIVA

DISSENY UNIVERSAL PER L'APRENTATGE

DISSENY

UNIVERSAL

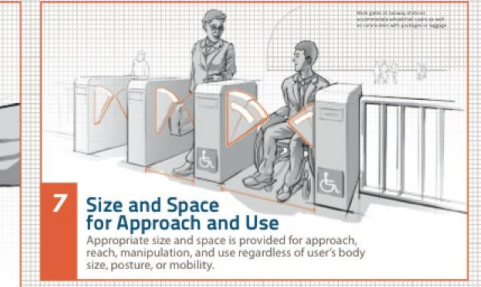
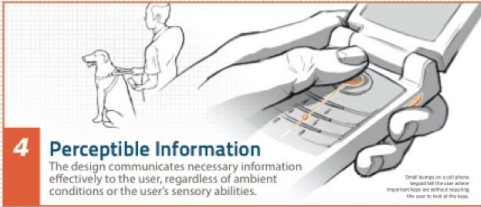
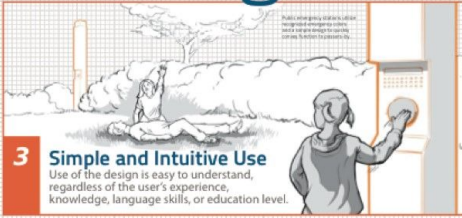
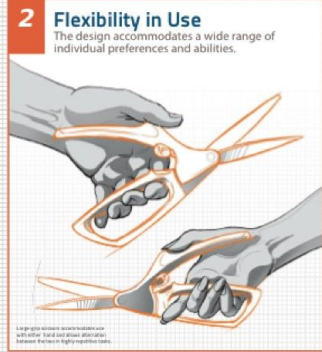
APRENTATGE

3. DISSENY UNIVERSAL PER L'APRENENTATGE (DUA)

The Principles of Universal Design

Center for Universal Design at NC State
 Web: design.ncsu.edu/ucd/
 Email: ucd@ncsu.edu

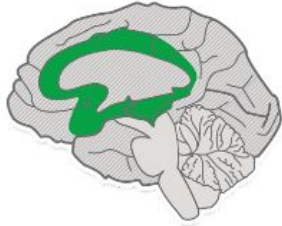
3. DISSENY UNIVERSAL PER L'APRENTATGE (DUA)

- No hi ha dues categories/tipologies de persones: amb dificultats vs. sense dificultats
- Les necessitats no són permanents
- “Entorns discapacitants”
- De l'arquitectura a l'educació
- DUA desenvolupat pel Center for Applied Special Technology (CAST) - Centre de Tecnologia Especial Aplicada (origen 1984, David H. Rose - neuropsicòleg- i Anne Meyer - educadora, pedagoga, psicòloga i dissenyadora gràfica)
- Transdisciplinarietat: neurociència - recerca educativa - tecnologia i mitjans digitals
- El DUA s'organitza en principis i pautes que tenen diferents versions i que van canviant i adaptant-se - [UDL Guidelines](#)
- <http://blogs.blanquerna.edu/disseny-universal-aprenentatge-intervencio-educativa/>

ELS 3 PRINCIPIS DEL DUA

AFFECTIVE NETWORKS:
THE **WHY** OF LEARNING

Engagement

For purposeful, motivated learners, stimulate interest and motivation for learning.

IMPLICACIÓ I COMPROMÍS

1

3. DISSENY UNIVERSAL PER L'APRENTATGE (DUA)

2

REPRESENTACIÓ

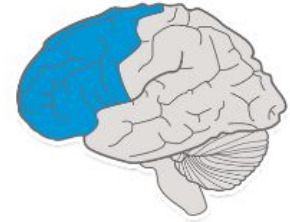
RECOGNITION NETWORKS:
THE **WHAT** OF LEARNING

Representation

For resourceful, knowledgeable learners, present information and content in different ways.

STRATEGIC NETWORKS:
THE **HOW** OF LEARNING

Action & Expression

For strategic, goal-directed learners, differentiate the ways that students can express what they know.

ACCIÓ I EXPRESSIÓ

3

APLICACIÓ DEL DUA A L'AULA: PAUTES I PUNTS DE VERIFICACIÓ PER CADA PRINCIPI

PAUTES: conjunt d'estratègies per
a la pràctica docent

Traducción y adaptación: Fellow Group (2018).

Il·lustració 2. Marco DUA versión 2.2. CAST

Proporcione múltiples formas de **Compromiso**

Redes Afectivas
El «PORQUÉ» del Aprendizaje

← PRINCIPI

Proporcione opciones para **Captar el Interés**

- Optimice las elecciones individuales y autonomía
- Optimice la relevancia, el valor y la autenticidad
- Minimice las amenazas y distracciones

← PAUTA

Proporcione opciones para **Mantener el Esfuerzo y la Persistencia**

- Resalte la relevancia de metas y objetivos
- Varíe las demandas y los recursos para optimizar los desafíos
- Promueva la colaboración y la comunicación
- Aumente la retroalimentación orientada a la maestría

← PUNTS DE VERIFICACIÓ

Proporcione opciones para **la Autorregulación**

- Promueva expectativas y creencias que optimicen la motivación
- Facilite habilidades y estrategias para enfrentar desafíos
- Desarrolle la autoevaluación y la reflexión

Proporcione múltiples formas de **Representación**

Redes de Reconocimiento
El «QUÉ» del Aprendizaje

Proporcione opciones para **la Percepción**

- Ofrezca formas para personalizar la visualización de la información
- Ofrezca alternativas para la información auditiva
- Ofrezca alternativas para la información visual

Proporcione opciones para **el Lenguaje y los Símbolos**

- Aclare vocabulario y símbolos
- Aclare sintaxis y estructura
- Apoye la decodificación de textos, notaciones matemáticas y símbolos
- Promueva la comprensión entre diferentes lenguas
- Ilustre a través de múltiples medios

Proporcione opciones para **la Comprensión**

- Active o proporcione conocimientos previos
- Destaque patrones, características fundamentales, ideas principales y relaciones entre ellas
- Guíe el procesamiento, visualización y manipulación de la información
- Maximice la transferencia y la generalización de la información

Proporcione múltiples formas de **Acción y Expresión**

Redes Estratégicas
El «CÓMO» del Aprendizaje

Proporcione opciones para **la Acción Física**

- Varíe los métodos de respuesta, navegación e interacción
- Optimice el acceso a herramientas y tecnologías de asistencia

Proporcione opciones para **la Expresión y la Comunicación**

- Use múltiples medios para la comunicación
- Use múltiples herramientas para la construcción y composición
- Desarrolle fluidez con niveles de apoyo graduados para la práctica y el desempeño

Proporcione opciones para **la Función Ejecutiva**

- Guíe el establecimiento de metas apropiadas
- Apoye la planificación y el desarrollo de estrategias
- Facilite la gestión de información y recursos
- Mejore la capacidad para monitorear el progreso

DISEÑO UNIVERSAL PARA EL APRENDIZAJE. Principios y pautas. CAST.2018. Traducción EDUCADUA (educadua.es)

	Proporcionar múltiples formas de implicación	Proporcionar múltiples formas de representación	Proporcionar múltiples formas de acción y expresión
Pautas	Proporcionar opciones para captar el interés (7)	Proporcionar opciones para la percepción (1)	Proporcionar opciones para la interacción física (4)
Puntos de verificación	Optimizar la elección individual y la autonomía (7.1)	Ofrecer opciones para la modificación y personalización en la presentación de la información (1.1)	Variar los métodos para la respuesta y la navegación (4.1)
	Optimizar la relevancia, el valor y la autenticidad (7.2)	Ofrecer alternativas para la información auditiva (1.2)	Optimizar el acceso a las herramientas y los productos y tecnologías de apoyo (4.2)
	Minimizar la sensación de inseguridad y las distracciones (7.3)	Ofrecer alternativas para la información visual (1.3)	
Pautas	Proporcionar opciones para mantener el esfuerzo y la persistencia (8)	Proporcionar opciones para el lenguaje, las expresiones matemáticas y los símbolos (2)	Proporcionar opciones para la expresión y comunicación (5)
Puntos de verificación	Resaltar la relevancia de las metas y los objetivos (8.1)	Clarificar el vocabulario y los símbolos (2.1)	Utilizar múltiples medios de comunicación (5.1)
	Variar los niveles de exigencia y los recursos para optimizar los desafíos (8.2)	Clarificar la sintaxis y la estructura (2.2)	Usar múltiples herramientas para la construcción y la composición (5.2)
	Fomentar la colaboración y la comunidad (8.3)	Facilitar la decodificación de textos, notaciones matemáticas y símbolos (2.3)	Definir competencias con niveles de apoyo graduados para la práctica y ejecución (5.3)
	Utilizar el feedback orientado hacia la maestría en una tarea (8.4)	Promover la comprensión entre diferentes idiomas (2.4)	
		Ilustrar las ideas principales a través de múltiples medios (2.5)	
Pautas	Proporcionar opciones para la autorregulación (9)	Proporcionar opciones para la comprensión (3)	Proporcionar opciones para las funciones ejecutivas (6)
Puntos de verificación	Promover expectativas y creencias que optimizan la motivación (9.1)	Activar los conocimientos previos (3.1)	Guiar el establecimiento de metas (6.1)
	Facilitar estrategias y habilidades personales para afrontar los problemas de la vida cotidiana (9.2)	Destacar patrones, características fundamentales, ideas principales y relaciones entre ellos (3.2)	Apoyar la planificación y el desarrollo de estrategias (6.2)
	Desarrollar la autoevaluación y la reflexión (9.3)	Guiar el procesamiento de la información, la visualización y la manipulación (3.3)	Facilitar la gestión de información y de recursos (6.3)
		Maximizar la memoria, la transferencia y la generalización (3.4)	Aumentar la capacidad para hacer un seguimiento de los avances (6.4)
Objetivos	Estudiante motivado y decidido	Aprendiz capaz de identificar los recursos adecuados	Estudiante orientado a cumplir metas

- **APRENENTS EXPERTS**

- Amb recursos i coneixements
- Estratègics i orientats a objectius
- Decidits i motivats

- **CURRÍCULUMS "CAPACITATS" vs. CURRÍCULUMS "DISCAPACITATS"**

- A qui van adreçats? Promig? Extrems? Tots/es?
- Què ensenyen/eduquen? Continguts? O estratègies?
- Com ensenyen/eduquen? Presenten informació? O treballen amb les bastides graduades, coneixements previs, relacions, modelatge, estratègies, dinamització de processos, etc.?

BOIB

Butlletí Oficial de les Illes Balears

Núm. 101

2 d'agost de 2022

Fascicle 157 - Sec. I. - Pàg. 31373

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Art. 5 Principis generals:

4. Amb l'objectiu de garantir els principis d'equitat i inclusió, la programació, la gestió i el desenvolupament de l'educació infantil han de compensar els efectes que les desigualtats d'origen cultural, social i econòmic tenen en l'aprenentatge i evolució infantil, així com la detecció precoç i l'atenció primerenca de necessitats específiques de suport educatiu.
5. Amb aquest mateix objectiu, les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adoptin s'han de regir pels principis del disseny universal de l'aprenentatge (**DUA**).

Art 7 Objectius:

... des d'una perspectiva **inclusiva**.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Art. 13. Desplegament del currículum a l'aula:

3. Els mestres i els professionals educadors que atenen els alumnes han d'adaptar aquestes concrecions a la seva pròpia pràctica educativa, tot basant-se en el **DUA** i d'acord amb les característiques d'aquesta etapa educativa i les necessitats col·lectives i individuals dels seus alumnes.
4. En les programacions d'aula, s'han de preveure les adequacions necessàries per atendre els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva i tenint en compte els principis del **DUA**.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Art.15 Atenció a les diferències individuals

1. **Atenció individualitzada**
2. **Diversitat** dels alumnes i han d'**adaptar la pràctica**
3. **Detectar de manera primerenca / intervenció precoç**
4. **Equips d'atenció primerenca (EAP) / entorn inclusiu**
5. **Alumnes amb necessitats educatives especials.**
6. **La resposta educativa que millor s'adapti a les característiques i necessitats personals**
7. **Alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu.**
8. **Excepcionalment, un any més** en el tercer curs del primer cicle
9. **Altes capacitats intel·lectuals**

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Art.15 Atenció a les diferències individuals

1. L'**atenció individualitzada** constitueix la pauta ordinària de l'acció educativa dels mestres i els professionals educadors.
2. Els mestres o els professionals educadors han de preveure en la seva intervenció la **diversitat** dels alumnes i han d'**adaptar la pràctica** educativa a les característiques personals, necessitats, interessos i estil cognitiu dels alumnes i identificar aquelles característiques que puguin tenir incidència en la seva evolució escolar, amb l'objectiu d'assegurar la plena inclusió de tots els alumnes.
3. La Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa ha d'establir procediments que permetin **detectar de manera primerenca** les dificultats que poden donar-se en els processos d'ensenyament i aprenentatge i preveure-les a través de plans i programes que facilitin una **intervenció precoç**, per la qual cosa ha de comptar amb la col·laboració de les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat, de l'equip directiu i dels mestres del centre corresponent. Així mateix, ha de facilitar la coordinació dels sectors que intervenen en l'atenció d'aquests alumnes.
4. Els **equips d'atenció primerenca (EAP)** de la Conselleria d'Educació i Formació Professional són els serveis d'orientació educativa dels centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics que només disposen de l'etapa d'educació infantil. A més, dins l'**entorn inclusiu** d'aquests centres, coordinen els processos d'orientació i suport als infants amb necessitats específiques de suport educatiu.
5. La Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa ha d'establir els criteris i mecanismes per garantir l'atenció integrada i normalitzada als **alumnes amb necessitats educatives especials**. Així mateix, ha d'aportar els recursos humans i materials necessaris als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics que només disposen de l'etapa d'educació infantil.
6. Els centres han d'adoptar la **resposta educativa que millor s'adapti a les característiques i necessitats personals** dels alumnes que presenten necessitats educatives especials.
7. Així mateix, els centres han d'adoptar les mesures adequades dirigides als **alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu**.
8. **Excepcionalment**, els alumnes identificats amb **necessitats educatives especials** poden romandre escolaritzats **un any més** en el tercer curs del primer cicle o en qualsevol dels cursos del segon cicle de l'educació infantil, quan el dictamen d'escolarització així ho aconselli, prèvia autorització expressa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.
9. Els alumnes amb **altes capacitats intel·lectuals** que cursen cinquè o sisè d'educació infantil poden incorporar-se de forma anticipada al primer o segon curs, respectivament, de l'educació primària quan es prevegi que aquesta decisió és la més adient per al seu desenvolupament personal i social. Aquesta incorporació anticipada s'ha de fer d'acord amb l'article 8 del Reial decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per flexibilitzar la durada dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment. Aquesta incorporació ha de comptar amb l'autorització expressa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Art. 16. Horari:

2. L'horari escolar s'ha d'organitzar des d'un enfocament globalitzat i ha d'incloure propostes d'aprenentatge que permetin alternar **diferents tipus i ritmes d'activitat** amb períodes de descans en funció de les necessitats dels alumnes.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Art. 17. Avaluació:

2. L'avaluació en aquesta etapa ha d'estar orientada a identificar les **condicions inicials** individuals, el **ritme d'aprenentatge** i les **característiques de l'evolució de cada alumne**. A aquest efecte, s'han de prendre com a referència els criteris d'avaluació establerts per a cada cicle en cada una de les àrees.

7. Per als alumnes que hagin estat identificats com a alumnes amb **necessitats educatives especials** i que requereixin **adaptacions curriculars significatives**, l'avaluació s'ha de fer amb referència als criteris d'avaluació que s'hi fixen.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Art. 18. Procés d'avaluació:

1. Al llarg de cada cicle, i de forma contínua, s'han de tenir en compte les situacions diàries i quotidianes per **analitzar els progressos i les dificultats** dels alumnes, així com per observar-ne el procés de desenvolupament i els aprenentatges adquirits, incloent-hi els de caire **social, cognitiu, motriu, comunicatiu, lingüístic, emocional i afectiu**, per tal d'**adequar la intervenció educativa a les seves necessitats**.

6. Quan el progrés d'un alumne no sigui el que s'espera d'acord amb la proposta pedagògica del centre, s'han d'establir **mesures de suport**. Aquestes mesures s'han d'adoptar en el **moment del curs en què es detecten les dificultats** i s'han de dirigir a garantir el desenvolupament de les competències específiques.

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Annex 1: Competències clau de l'educació infantil

Amb la finalitat d'**afavorir la inclusió de tots els alumnes**, s'ha de tenir una atenció especial a l'**accessibilitat del material manipulable a l'aula**. Així mateix, el disseny de les activitats diàries s'ha de tractar des d'un **enfocament que prevengui la discriminació**. Per assegurar el benestar emocional i fomentar la inclusió social dels alumnes amb discapacitat, s'ha de **garantir la interacció** amb els altres alumnes en el desenvolupament d'aquestes activitats. De la mateixa manera, s'han de **tenir en compte les possibles necessitats específiques dels alumnes amb discapacitat** pel que fa a la comunicació i el llenguatge.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Annex 2: Àrees de l'educació infantil (part introductòria)

La **inclusió a l'aula** dels alumnes amb **necessitats específiques de suport educatiu** apropa els alumnes a la diversitat de formes de ser i estar en el món i els ajuda a observar com actuen les persones que han de desenvolupar-se de forma diferent al que ells consideren habitual. Una **aula inclusiva** dona cabuda a diferents capacitats, a distintes formes de llenguatge i comunicació, a diverses formes de mobilitat i a múltiples maneres d'apropar-se i comprendre l'entorn. La convivència mútua enriqueix a totes les persones, desenvolupa una societat més justa i tolerant, en què les **diferències** no s'entenen com un impediment, sinó com a una **oportunitat de creixement personal i social per a tota la comunitat educativa**.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

Secció I. Disposicions generals
CONSELL DE GOVERN

6595

Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears

Annex 3: Situacions d'aprenentatge

Atesa la diversitat dels alumnes, és important desenvolupar **situacions d'aprenentatge inclusives**, que tenguin la flexibilitat suficient per permetre l'adaptació a diferents ritmes d'aprenentatge i que, tot seleccionant les dinàmiques de grup adequades, facilitin la participació de tots els alumnes en les activitats. En aquest sentit, **els principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA) són el fonament per a aquest desenvolupament**, com estableix el punt 3 de l'article 4 de la LOE. El DUA es basa en el fet de proporcionar als alumnes diversos mitjans d'implicació, representació, acció i expressió en l'activitat.

4. EL DUA EN EL MARC DEL NOU DECRET D'EDUCACIÓ INFANTIL

I al primer cicle?

IMPLICACIÓ I COMPROMÍS

1

- En quina mesura optimitzem les eleccions individuals?
- Com afavorim l'autonomia dels infants?
- Com ho fem per minimitzar les distraccions?
- En quina mesura expliquem als infants el que fem i per què?
- Variem suficientment les demandes que fem?
- Variem suficientment els recursos que utilitzem?
- Renovem i fem evolucionar els reptes? Com?
- Com promovem la comunicació amb i entre infants?
- Com plantegem el feedback que donem?
- Com optimitzem la motivació per promoure expectatives?
- Com facilitem habilitats i estratègies perquè l'infant pugui assolir els reptes?
- En quina mesura i com afavorim l'autoconeixement?

- Personalitzem la visualització oferint diversitat?
- Tenim alternatives per la informació/experiències auditives i visuals?
- Quins suports de codificació i descodificació fem a l'escoleta?
- De quina manera fem els aclariments de vocabulari, símbols,...
- Quins mitjans utilitzem per il·lustrar el que fem/diem/...
- De quina manera estem promovent la comprensió de diferents llengües, cultures,...
- Com activem els coneixements previs dels infants?
- De quina manera destaquem els patrons, idees, relacions, ...?
- Com guiem la manipulació, l'experimentació, la visualització, ...?
- En quina mesura afavorim la globalització i la transferència?

- Oferim diferents maneres d'interacció amb els infants?
- Optimitzem l'ús i l'accés als suports necessaris?
- Emprem diferents mitjans de comunicació? Quins? Quan?
- De quina manera graduem els nivells de suport per a l'assoliment de les tasques?
- Emprem diversitat deines, estratègies, recursos per facilitar l'accés a l'aprenentatge i a la relació?
- Com plantegem els reptes?
- Com planifiquem el desenvolupament de les estratègies?

*La inclusió i el DUA són un marc conceptual,
una mirada a la diversitat,
no és una metodologia.*

5. MIRADA DE FUTUR. CAP A ON HEM D'ANAR?

La inclusió i el DUA no es poden entendre des dels decrets o des de la teoria, sense viure'ls.

La inclusió ha de ser el dia a dia de l'escola, la seva realitat i la realitat del món que ens envolta.

<https://youtu.be/X3CrcOMIpYE>

5. MIRADA DE FUTUR. CAP A ON HEM DANAR?

*Dissenyar a priori
enlloc
d'adaptar a posteriori*

5. MIRADA DE FUTUR. CAP A ON HEM D'ANAR?

4 IDEES PER ORIENTAR ELS TALLERS

1. L'atenció a la diversitat demana un posicionament individual i col·lectiu: ètic, social i polític.
2. La inclusió a l'escola va més enllà de la integració.
3. El DUA és un marc conceptual que demana compartir i contextualitzar la idea d'universalitat i d'aprenentatge.
4. Cal desenvolupar currículums "capacitats" de manera conjunta amb tots els agents del procés educatiu, i molt especialment amb els equips de cada escoleseta.

Moltes gràcies!

